

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ภาค 343
วันที่ 10 ต.ค. 61
เวลา 10.25
รหัสเรื่อง : ส29189 ส3 ก603
ฉบับที่ : 516871/61 กาด ✓
วันที่ : 04 ต.ค. 61 เวลา : 10:15

ที่ คค (ปคร.) ๐๒๐๖/ ๗๖๓

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอยกเว้นมาตรการด้านบุคลากรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เพื่อขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถรับพนักงานได้ในกรอบอัตรากำลัง ๑๙,๒๕๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๙๑ อัตรา)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ รฟ๑/๗๗๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๓. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑
๔. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจลับ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๕.๔/ล ๙๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
๕. สำเนามติคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙
๖. สำเนาหนังสือการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ รฟ๑/๒๕๖๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ และเอกสารประกอบ
๗. สำเนามติคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑
๘. สรุปแผนฟื้นฟูกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐
๙. Checklist การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบให้ยกเว้นมาตรการด้านบุคลากรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เพื่อขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถรับพนักงานได้ในกรอบอัตรากำลัง ๑๙,๒๕๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๙๑ อัตรา) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ มีมติ

๑.๑.๑ อนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร เพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถเพิ่มอัตรากำลังพนักงานจำนวน ๒,๔๓๘ อัตรา ทั้งนี้ ขอให้กระทรวงคมนาคม (การรถไฟแห่งประเทศไทย) บริหารจัดการเพิ่มรายได้ให้สอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของรายจ่าย

๑.๑.๒ ให้กระทรวงคมนาคม โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย เร่งรัดการจัดทำแผนบริหารจัดการกิจการรถไฟในภาพรวม โดยให้ครอบคลุมถึงการปรับโครงสร้างองค์กร กรอบอัตรากำลัง และการกำหนดกลุ่มบุคลากรในสายงานที่ควรจะใช้วิธีการจ้างพนักงานจากภายนอกองค์กร (Outsource) เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

๑.๒ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ มีหนังสือลับ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๕.๔/ล ๙๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งมติการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘ พิจารณาแผนการแก้ไขปัญหาของการรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว มีความเห็นให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรเพื่อรองรับภารกิจที่เพิ่มขึ้นในอนาคต โดยการที่การรถไฟแห่งประเทศไทยขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ซึ่งกำหนดให้สามารถรับพนักงานใหม่ได้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของพนักงานที่เกษียณอายุนั้น ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยศึกษาแผนอัตรากำลังที่สอดคล้องกับภารกิจในอนาคต ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๓ มติที่ประชุมคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบการกำหนดกรอบอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ ตามผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเสนอรายงานขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๔ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือเลขที่ รฟ ๑/๒๕๖๐/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ขอยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ที่กำหนดให้การรถไฟแห่งประเทศไทยรับพนักงานใหม่ได้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของจำนวนพนักงานที่เกษียณอายุ โดยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยรับพนักงานใหม่ตามผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ จะต้องมีพนักงานจำนวนไม่เกิน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้างจำนวนไม่เกิน ๒,๕๘๑ อัตรา รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑.๕ มติที่ประชุมคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ อนุมัติในหลักการตามผลการศึกษารอบอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๙,๒๔๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๘๑ อัตรา) โดยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยนำรายงานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเพื่อพิจารณา และให้การรถไฟแห่งประเทศไทยนำความเห็นของคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทยไปดำเนินการต่อไปด้วย รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงคมนาคมจำเป็นต้องเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบยกเว้นมาตรการด้านบุคลากรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เพื่อขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถรับพนักงานได้ในกรอบอัตรากำลัง ๑๙,๒๔๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๘๑) ต่อคณะรัฐมนตรี ก่อนจึงจะดำเนินการได้ และเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ เพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถแก้ปัญหาขาดแคลนพนักงานจำนวนมากในอนาคต และแก้ไขปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรที่เพิ่มสูงขึ้นจากการชดเชยเงินล่วงเวลาในส่วนของอัตรากำลังที่ขาด เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นการเร่งด่วน

๓. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้เสนอเรื่องขอความเห็นชอบให้ยกเว้นมาตรการด้านบุคลากรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ เพื่อขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถรับพนักงานได้ในกรอบ ...

ได้ในกรอบอัตรากำลัง ๑๙,๒๔๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๘๑ อัตรา) ให้กระทรวงคมนาคมนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ กรอบอัตรากำลัง

๓.๑.๑ กรอบอัตรากำลัง (ปัจจุบัน)

ผลจากมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ที่เห็นชอบให้ถือปฏิบัติตามมาตรการในการลดค่าใช้จ่าย ที่กำหนดให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีจำนวนพนักงานไม่เกิน ๑๘,๐๑๕ คน ลูกจ้างไม่เกิน ๔,๐๕๖ คน โดยให้จ้างพนักงานใหม่ ยกเว้นในตำแหน่งที่เกี่ยวกับการเดินรถ และตำแหน่ง ที่ใช้คุณสมบัติพิเศษซึ่งจำเป็นต้องมีผู้ปฏิบัติงาน ทั้งนี้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของจำนวนพนักงานที่เกษียณอายุ ทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีจำนวนพนักงานและลูกจ้าง ต่ำกว่ากรอบอัตรากำลังเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา และยังคงถือปฏิบัติตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น จนถึงปัจจุบัน โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการรับพนักงานตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๖-๒๕๖๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เห็นชอบการยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ตามมาตรการลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ให้สามารถเพิ่มอัตรากำลังพนักงาน จำนวน ๒,๔๓๘ อัตรา แต่เมื่อเทียบกับจำนวนอัตรากำลังพนักงานที่เกษียณอายุ และลาออก ทำให้การเพิ่มอัตรากำลังพนักงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เป็นเพียงการบรรเทาผลกระทบตึงตัวของอัตรากำลังในช่วงระยะเพียง ๓-๔ ปีเท่านั้น ซึ่งมีอาจแก้ไขปัญหาด้านบุคลากรของการรถไฟแห่งประเทศไทยได้

ปี	กรอบอัตรากำลังพนักงาน	จำนวนพนักงาน	กรอบอัตรากำลังลูกจ้าง	จำนวนลูกจ้าง
๒๕๔๑	๒๐,๐๓๑	๑๙,๖๑๔	๔,๐๕๖	๓,๖๙๕
๒๕๔๒	๑๙,๖๓๓	๑๘,๕๗๘	๔,๐๕๖	๔,๐๑๔
๒๕๔๓	๑๙,๑๐๐	๑๗,๓๗๐	๔,๐๕๖	๓,๑๑๑
๒๕๔๔	๑๘,๕๙๓	๑๖,๘๖๕	๔,๐๕๖	๓,๒๑๐
๒๕๔๕	๑๘,๐๑๕	๑๖,๕๔๐	๔,๐๕๖	๓,๐๐๔
๒๕๔๖	๑๘,๐๑๕	๑๖,๐๒๙	๔,๐๕๖	๓,๐๔๔
๒๕๔๗	๑๘,๐๑๕	๑๕,๔๐๐	๔,๐๕๖	๓,๓๕๙
๒๕๔๘	๑๘,๐๑๕	๑๔,๘๖๙	๔,๐๕๖	๔,๐๓๖
๒๕๔๙	๑๘,๐๑๕	๑๓,๙๒๔	๔,๐๕๖	๓,๗๔๕
๒๕๕๐	๑๘,๐๑๕	๑๓,๕๗๖	๔,๐๕๖	๓,๗๕๕
๒๕๕๑	๑๘,๐๑๕	๑๓,๐๔๑	๔,๐๕๖	๓,๗๕๖
๒๕๕๒	๑๘,๐๑๕	๑๒,๓๙๘	๔,๐๕๖	๓,๙๘๕
๒๕๕๓	๑๘,๐๑๕	๑๑,๙๘๖	๔,๐๕๖	๓,๙๕๒
๒๕๕๔	๑๘,๐๑๕	๑๑,๔๕๒	๔,๐๕๖	๔,๐๐๑
๒๕๕๕	๑๘,๐๑๕	๑๐,๙๒๒	๔,๐๕๖	๓,๙๘๖
๒๕๕๖	๑๘,๐๑๕	๑๐,๓๗๕	๔,๐๕๖	๓,๘๕๓
๒๕๕๗	๑๘,๐๑๕	๑๐,๙๒๒	๔,๐๕๖	๓,๒๗๕
๒๕๕๘	๑๘,๐๑๕	๑๑,๐๐๙	๔,๐๕๖	๓,๔๕๒
๒๕๕๙	๑๘,๐๑๕	๑๑,๐๔๒	๔,๐๕๖	๓,๖๖๙
๒๕๖๐	๑๘,๐๑๕	๑๐,๗๒๓	๔,๐๕๖	๓,๗๖๑

๓.๑.๒ อัตรากำลังและแผนการสรรหาในระยะ ๑๐ ปี

กรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมของการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานรถไฟทางคู่ระยะที่ ๑-๒ และเส้นทางสายใหม่ โดยพิจารณาทั้งในระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการให้บริการภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทบทวนผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ได้ศึกษากรอบอัตรากำลังที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เพื่อให้สามารถรองรับอัตรากำลังส่วนขาดในปัจจุบัน จำนวน ๖,๓๗๒ อัตรา (คำนวณจากพนักงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๑๐,๒๘๘ คน เทียบกับกรอบอัตรากำลัง ๑๖,๖๖๐ อัตรา) รวมทั้งรองรับการเกษียณอายุของพนักงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๗๐ อีกจำนวน ๔,๓๗๘ อัตรา ซึ่งจะทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องรับพนักงานเพิ่มในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี เป็นจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๐,๗๕๐ อัตรา (จำนวนการรับพนักงานจะผันแปรตามจำนวนผู้ออกจากงานก่อนเกษียณอายุและจำนวนพนักงานที่มีอยู่ ณ ขณะนั้น) โดยแผนการรับพนักงานจะทยอยรับเป็นรายปีตามภารกิจโครงการทางคู่ระยะที่ ๑-๒ และทางสายใหม่ที่จะก่อสร้างแล้วเสร็จ และให้สอดคล้องกับปริมาณการเพิ่มขึ้นของเส้นทางรถไฟ ขบวนรถโดยสาร ขบวนรถสินค้า และสถานีรถไฟ เพื่อให้การบริหารค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รายการ	อัตรากำลังและแผนการสรรหาในระยะ ๑๐ ปี										
	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐	รวม
จำนวนพนักงานที่มีอยู่ (คน)	๑๐,๒๘๘	๑๑,๘๕๕	๑๓,๒๓๔	๑๔,๑๑๘	๑๔,๘๓๖	๑๕,๗๙๑	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	-
เกษียณอายุ (คน)	๓๓๗	๔๓๔	๕๑๗	๕๓๖	๕๔๓	๕๖๓	๓๘๕	๓๕๙	๔๔๗	๓๕๗	๔,๓๗๘
คงเหลือพนักงานหลังเกษียณ (คน)	๙,๙๕๑	๑๑,๔๒๑	๑๒,๗๑๗	๑๓,๕๘๒	๑๔,๒๙๓	๑๕,๓๒๘	๑๖,๒๗๕	๑๖,๓๐๑	๑๖,๒๑๓	๑๖,๓๐๓	-
รับพนักงานเพิ่ม (คน)	๑,๙๐๔	๑,๘๓๓	๑,๕๑๖	๑,๕๓๖	๑,๕๔๓	๑,๓๓๒	๓๘๕	๓๕๙	๔๔๗	๓๕๗	๑๐,๗๕๐
รวม	๑๑,๘๕๕	๑๓,๒๕๔	๑๔,๑๑๘	๑๔,๘๓๖	๑๕,๗๙๑	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	๑๖,๖๖๐	-
จำนวนลูกจ้างที่มีอยู่ (คน)	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	๒,๕๘๑	-
รวมทั้งสิ้น	๑๔,๔๓๖	๑๕,๘๓๕	๑๖,๖๙๙	๑๗,๔๑๗	๑๘,๓๗๒	๑๙,๒๔๑	๑๙,๒๔๑	๑๙,๒๔๑	๑๙,๒๔๑	๑๙,๒๔๑	-

๓.๑.๓ อัตรากำลังที่เสนอขอ

การวางแผนแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลังอย่างเร่งด่วนให้สามารถขับเคลื่อนโครงการตามแผนฟื้นฟูกิจการรถไฟแห่งประเทศไทยให้ประสบความสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวงคมนาคม และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ทบทวนกรอบอัตรากำลังในระยะ ๑๐ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๗๐) โดยจะต้องมีพนักงานจำนวน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้างจำนวน ๒,๕๘๑ อัตรา รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๙,๒๔๑ อัตรา ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มงาน ดังนี้

กลุ่มงาน	กรอบอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๗๐	
	พนักงาน	ลูกจ้าง
กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน	๓,๒๔๗	๕๕๖
กลุ่มธุรกิจการเดินรถ	๖,๙๓๘	๑,๑๐๐
กลุ่มธุรกิจการซ่อมบำรุง	๕,๑๒๑	๘๙๓
กลุ่มธุรกิจการบริหารทรัพย์สิน	๑๔๔	๗
กลุ่มงานสนับสนุน	๑,๒๑๐	๒๕
พนักงานที่ต้องการทั้งหมด	๑๖,๖๖๐	๒,๕๘๑

๓.๒ ข้อมูลการทำงาน (Work Load) เฉลี่ยของตำแหน่งงานที่มีเวลาทำงานสูงสุดต่อสัปดาห์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐

ตำแหน่งงาน	วันทำงานต่อเดือน	วันทำงานต่อสัปดาห์	อันดับ
นายสถานี	๒๙.๓๘	๖.๗๘	๑
พนักงานควบคุมการเดินรถ	๒๙.๓๖	๖.๗๘	๒
พนักงานสับเปลี่ยน	๒๙.๐๙	๖.๗๑	๓
พนักงานสัญญาณ	๒๘.๙๙	๖.๖๙	๔
พนักงานพ่วงรถ	๒๘.๘๙	๖.๖๗	๕
พนักงานกั้นถนน	๒๘.๕๘	๖.๖๐	๖
พนักงานขับรถ	๒๘.๕๕	๖.๕๙	๗
พนักงานตรวจรถ	๒๗.๙๐	๖.๕๕	๘
พนักงานรักษารถ	๒๗.๘๔	๖.๕๒	๙
ช่างเครื่อง	๒๗.๗๒	๖.๕๐	๑๐

จากข้อมูลในตาราง จะเห็นได้ว่าตำแหน่งงานที่มีเวลาการทำงานสูงสุดทั้ง ๑๐ อันดับ ได้แก่ตำแหน่งนายสถานี พนักงานควบคุมการเดินรถ พนักงานสับเปลี่ยน พนักงานสัญญาณ พนักงานพ่วงรถ พนักงานกั้นถนน พนักงานขับรถ พนักงานตรวจรถ พนักงานรักษารถ และช่างเครื่อง ซึ่งถือเป็นตำแหน่งด้านปฏิบัติการที่มีความสำคัญต่อการให้บริการและความปลอดภัยในการเดินรถทั้งสิ้น โดยมีระยะเวลาการทำงานสูงกว่า ๖.๕๐ วันต่อสัปดาห์ หรือสูงกว่า ๒๗.๗๒ วันต่อเดือน อีกทั้งยังส่งผลให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ต้องแบกรับภาระการจ่ายเงินค่าล่วงเวลา ค่าทำงานวันหยุด และค่าตอบแทนพิเศษสูงถึงร้อยละ ๒๕.๒๙ ของอัตราเงินเดือน และในอนาคตหากยังไม่มีการรับพนักงานเพิ่มจะยิ่งทำให้สถานการณ์ด้านอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทยถึงตัวเข้าสู่ภาวะวิกฤตประสบปัญหาขาดแคลนบุคลากรในทุกส่วนงาน โดยเฉพาะกลุ่มสถานี กลุ่มพนักงานรถจักร กลุ่มซ่อมบำรุงทาง รถจักรและล้อเลื่อน การรถไฟแห่งประเทศไทยอาจมีความจำเป็นต้องปิดการเดินขบวนรถลงในบางเส้นทางเนื่องจากพนักงานไม่เพียงพอที่จะให้บริการประชาชนด้วยความปลอดภัย

๓.๓ ข้อมูลการจ่ายค่าตอบแทนโดยรวมต่อเงินเดือนของพนักงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๐

หน่วยงาน	(๑) เงินเดือน (ล้านบาท)	ค่าตอบแทนโดยรวม				ร้อยละ ค่าตอบแทน โดยรวม (๕) ต่อเงินเดือน (๑)	วัน ทำงาน ต่อ สัปดาห์
		(๒) ค่าทำงาน วันหยุด (ล้านบาท)	(๓) ค่าทำงาน ล่วงเวลา (ล้านบาท)	(๔) *ค่าตอบแทนพิเศษ (ล้านบาท)	(๕) รวม (๒)+(๓)+(๔)		
ฝ่ายการช่างกล	๑,๖๕๘.๙๖	๓๓๗.๓๓	๑๔๐.๒๑	๘.๕๙	๔๘๖.๑๓	๒๙.๓๐	๖.๒๙
ฝ่ายปฏิบัติการเดินรถ	๑,๐๗๓.๐๔	๒๖๙.๑๒	๔.๖๖	๓๕.๓๘	๓๐๙.๑๖	๒๘.๘๑	๖.๕๗
ฝ่ายบริการโดยสาร	๒๔๑.๗๓	๕๓.๘๔	๐.๙๒	๓๓.๗๒	๘๘.๔๘	๓๖.๖๐	๖.๔๑
ฝ่ายบริการสินค้า	๑๒๒.๕๗	๒๑.๔๒	๒.๒๑	๑๙.๐๗	๔๒.๗๐	๓๔.๘๔	๖.๑๒
ฝ่ายการช่างโยธา	๕๖๔.๐๐	๖๑.๗๙	๑๒.๖๙	๐.๐๐	๗๔.๔๘	๑๓.๒๑	๕.๗๓
ฝ่ายอื่นๆ	๕๖๘.๐๓	๓๐.๘๒	๓๐.๗๒	๖.๙๓	๖๘.๔๗	๑๒.๐๕	๕.๕๐
รวม	๔,๒๒๘.๓๓	๗๗๔.๓๒	๑๙๑.๔๑	๑๐๓.๖๙	๑,๐๖๙.๔๒	๒๕.๒๙	๖.๑๗

จากข้อมูลในตารางจะเห็นได้ว่าค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรในภาพรวมมีการจ่ายค่าตอบแทนโดยรวม (ค่าทำงานวันหยุด ค่าทำงานล่วงเวลา และค่าตอบแทนพิเศษ) เป็นเงิน ๑,๐๖๙.๔๒ ล้านบาท เมื่อเทียบกับเงินเดือน เป็นเงิน ๔,๒๒๘.๓๓ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๙ แต่เมื่อแจกแจงเป็นรายหน่วยงานแล้วพบว่า ฝ่ายบริการโดยสารมีสัดส่วนการจ่ายค่าตอบแทนโดยรวมสูงสุด คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๖๐ รองลงมา ฝ่ายบริการสินค้า คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๘๔ และฝ่ายการช่างกล คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๐ ตามลำดับ

แม้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอัตรากำลัง โดยวิธีการจ้างบริษัทเอกชน (Outsource) เข้ามาดำเนินการในส่วนงานที่ไม่ใช่ภารกิจหลัก เช่น งานรักษาความปลอดภัย งานซักผ้าปูที่นอน งานทำความสะอาดขบวนรถและสถานีขนาดใหญ่ งานตัดหญ้า งานบริการอาหารให้กับผู้โดยสาร และภารกิจหลักบางส่วนที่จ้างบริษัทเอกชน (Outsource) แต่ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด เช่น งานซ่อมบำรุงเครื่องยนต์รถโดยสารและรถปรับอากาศ งานตัดแปลงรถโดยสาร งานซ่อมแซมสีขบวนรถ งานบำรุงรักษาทางรถไฟ เป็นต้น สำหรับในส่วนงานที่ได้จ้างบริษัทเอกชนดำเนินการเพราะเป็นงานที่มีความสำคัญต้องใช้ทักษะ ความเชี่ยวชาญ ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะงานด้านความปลอดภัย เช่น งานด้านการควบคุมการเดินรถ งานด้านสถานี งานด้านรถจักร นอกจากนี้แล้วการรถไฟแห่งประเทศไทย ก็ยังมีความจำเป็นต้องจ้างลูกจ้างเฉพาะงานมาปฏิบัติหน้าที่ในบางตำแหน่งงานที่มีลักษณะงานไม่ซับซ้อน แต่ยังต้องมีความรับผิดชอบด้านความปลอดภัย หรือมีลักษณะการมอบหมายงานได้หลากหลายไม่มีข้อจำกัดด้านขอบเขตของงาน (Term of Reference) และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี และมีสายบังคับบัญชาในการควบคุมตรวจสอบการทำงานเป็นอย่างดี เช่น งานบริการบนขบวนรถและสถานี เป็นต้น โดยลูกจ้างดังกล่าวจะใช้วิธีการจ้างเป็นสัญญาจ้างแรงงาน ซึ่งมีการจ่ายค่าจ้างเป็นรายวันตามอัตรากำลังขั้นต่ำ ทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทย มีภาระค่าใช้จ่ายด้านค่าจ้างน้อยกว่าการจ้างเป็นพนักงานประจำ

๓.๔ แผนฟื้นฟูกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๗๐) รายละเอียดตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

กลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน

(๑) โครงการก่อสร้างทางคู่ระยะที่ ๑ ช่วงฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย ช่วงชุมทางถนนจิระ-ขอนแก่น ช่วงลพบุรี-ปากน้ำโพ ช่วงมาบะเภา-ชุมทางถนนจิระ ช่วงนครปฐม-หัวหิน ช่วงหัวหิน-ประจวบคีรีขันธ์ ช่วงประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร รวมระยะทาง ๙๙๓ กิโลเมตร พร้อมกับติดตั้งระบบงานอาณัติสัญญาณสายเหนือ สายใต้และสายตะวันออกเฉียงเหนือ โดยโครงการมีกำหนดการแล้วเสร็จเป็นลำดับตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕

(๒) ...

(๒) โครงการก่อสร้างทางคู่ระยะที่ ๒ ช่วงปากน้ำโพ-เด่นชัย ช่วงขอนแก่น-หนองคาย ช่วงชุมทางถนนจิระ-อุบลราชธานี ช่วงชุมพร-สุราษฎร์ธานี ช่วงสุราษฎร์ธานี-หาดใหญ่-สงขลา ช่วงหาดใหญ่-ปาดังเบซาร์ รวมระยะทาง ๑,๔๘๓ กิโลเมตร โดยโครงการมีกำหนดการแล้วเสร็จเป็นลำดับตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖

(๓) โครงการก่อสร้างทางสายใหม่ สายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ สายบ้านไผ่-นครพนม รวมระยะทาง ๖๘๑ กิโลเมตร โดยโครงการมีกำหนดการแล้วเสร็จประมาณปี ๒๕๖๘

(๔) งานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างความมั่นคงโครงสร้างทางรถไฟ

กลุ่มรถจักรและล้อเลื่อน

โครงการจัดการรถจักรดีเซล จำนวน ๕๐ คัน พร้อมอะไหล่ โครงการเช่ารถจักร จำนวน ๕๐ คัน โครงการจัดการรถสับเปลี่ยน จำนวน ๒๐ คัน พร้อมอะไหล่ โครงการดัดแปลงและปรับปรุงรถจากห้ำล้อระบบลมดูดเป็นลมอัดรถสินค้า จำนวน ๑๙๗ คัน โครงการจัดการรถสินค้า (บพด.) จำนวน ๑,๐๐๐ คัน พร้อมอะไหล่ โครงการปรับปรุงรถโดยสารปรับอากาศ จำนวน ๙๕ คัน โครงการจัดการรถดีเซลรางปรับอากาศสำหรับบริการเชิงพาณิชย์ จำนวน ๑๘๖ คัน พร้อมอะไหล่ โครงการจัดการรถโดยสาร จำนวน ๒๗๓ คัน โครงการจัดการรถดีเซลราง จำนวน ๒๑๖ คัน พร้อมอะไหล่ โครงการจัดหาเครื่องกลบำรุงทางหนัก ๗ รายการ จัดหาเครื่องกลบำรุงทางเบา จำนวน ๑๘ รายการ และจัดหาอุปกรณ์อื่นๆ

กลุ่มก่อสร้างโรงซ่อม

โครงการก่อสร้างรถจักรแก๊งคอย โครงการก่อสร้างหนักรถสินค้าที่ยานสถานีชุมทางคลองสิบแก้ว โครงการก่อสร้างโรงซ่อมหนักรถโดยสารที่สุพรรณบุรี

โดยเมื่อแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานโครงการทางรถไฟดังกล่าวแล้วเสร็จจะทำให้การรถไฟแห่งประเทศไทยมีเส้นทางรถไฟ (Route Length) เพิ่มขึ้นจาก ๔,๐๔๔ กิโลเมตร เป็น ๔,๗๒๕ กิโลเมตร และมีความยาวทางรถไฟ (Track Length) เพิ่มขึ้นจาก ๔,๕๐๘ กิโลเมตร เป็น ๘,๓๕๖ กิโลเมตร ส่งผลให้มีขีดความสามารถในการให้บริการเดินรถโดยสารและรถสินค้าเพิ่มขึ้น ดังนี้

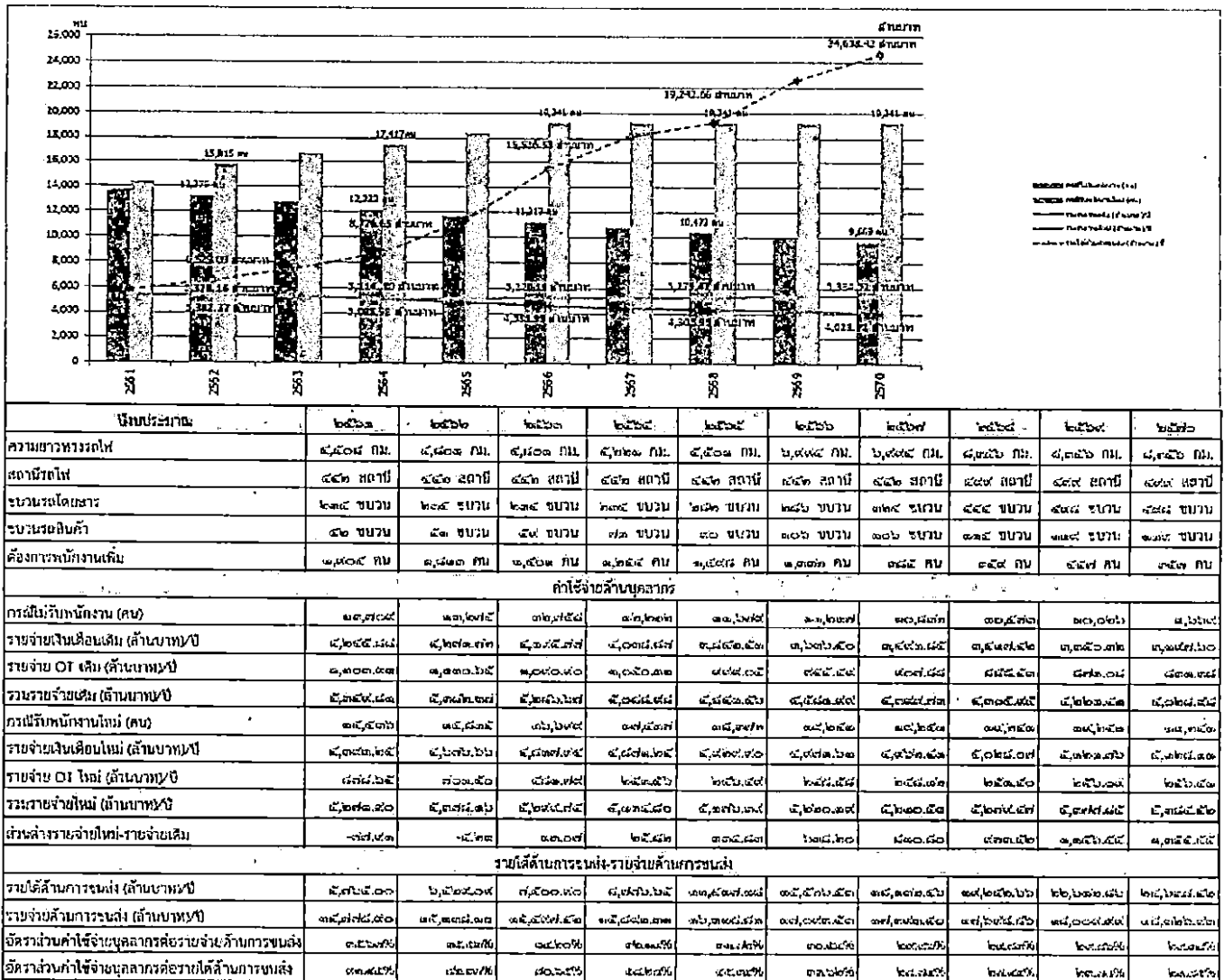
ข้อมูลจำนวนขบวนรถโดยสารและขบวนรถสินค้ารองรับรถไฟทางคู่ทั่วประเทศและทางสายใหม่			
รายการ	ปี	รถโดยสาร (ขบวน)/วัน	รถสินค้า (ขบวน)/วัน
จำนวนขบวนรถ (ปัจจุบัน)	๒๕๖๑	๒๓๔	๔๒
จำนวนขบวนรถเมื่อทางคู่ระยะที่ ๑ แล้วเสร็จ	๒๕๖๕	๒๘๒	๙๐
จำนวนขบวนรถเมื่อทางคู่ระยะที่ ๒ แล้วเสร็จ	๒๕๖๖	๒๘๖	๑๐๖
จำนวนขบวนรถเมื่อทางสายใหม่แล้วเสร็จ	๒๕๖๘	๔๙๘	๑๑๙

จากข้อมูลในตารางจะเห็นได้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมีแผนงานเพิ่มขบวนรถโดยสารและขบวนรถสินค้ารองรับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานโครงการทางคู่ระยะที่ ๑-๒ และทางสายใหม่เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการขนส่งของประเทศ ทำให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จะมีขบวนรถโดยสาร ๔๙๘ ขบวนต่อวัน และขบวนรถสินค้า ๑๑๙ ขบวนต่อวัน เพิ่มขึ้นจากปีปัจจุบัน ๒.๒๔ เท่า แต่สถานการณ์ด้านอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทย กลับเป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับการกิจที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น โดยปัจจุบันมีพนักงานเพียง ๑๐,๒๘๘ คน ลูกจ้าง ๓,๙๓๔ คน (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๑) ต่ำกว่ากรอบอัตรากำลังตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ได้กำหนดให้มีพนักงาน ๑๘,๐๑๕ อัตรา และลูกจ้าง ๔,๐๕๖ อัตรา และให้

สามารถรับพนักงานได้เพียงร้อยละ ๕ ของจำนวนพนักงานที่เกษียณอายุ ทำให้ในปัจจุบันแม้จะมีการเดินขบวนรุดเพียง ๒๗ ขบวนต่อวัน แต่จำนวนพนักงานก็ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ องค์การจึงมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือพนักงานให้ทำงานในวันหยุดและทำงานล่วงเวลาเพิ่มขึ้น

๓.๕ ประมาณการค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและรายได้

ประมาณการค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและรายได้ของการรถไฟฯ ในระยะ ๑๐ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๗๐)

จากตารางเมื่อเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายบุคลากรต่อรายจ่ายด้านการขนส่ง มีแนวโน้มดีขึ้นจากร้อยละ ๓๖ ในปี ๒๕๖๑ ลดลงเหลือร้อยละ ๒๙ ในปี ๒๕๗๐ และเมื่อเทียบอัตราส่วนค่าใช้จ่ายบุคลากรต่อรายได้ด้านการขนส่ง มีแนวโน้มดีขึ้นจากร้อยละ ๔๑ ในปี ๒๕๖๑ ลดลงเหลือร้อยละ ๒๒ ในปี ๒๕๗๐ จึงแสดงให้เห็นว่าการรับพนักงานเพิ่มในรอบอัตรา ๑๔,๒๔๑ อัตรา ไม่เป็นการสร้างภาระด้านค่าใช้จ่ายให้กับองค์กรในระยะยาว

๓.๖ ผลจากการดำเนินการ ซึ่งการเพิ่มอัตรากำลังครั้งนี้จะช่วยแก้ปัญหาของการรถไฟแห่งประเทศไทย ดังนี้

มติที่ ๑ ด้านความปลอดภัย เนื่องจากอัตรากำลังส่วนใหญ่ที่ขอเพิ่มเป็นตำแหน่งงานด้านปฏิบัติการในส่วนของสถานี ขบวนรถ ซ่อมบำรุงรถจักรและล้อเลื่อน ระบบอาณัติสัญญาณและโทรคมนาคม และด้านบำรุงทาง กว่าร้อยละ ๙๑.๓๖ โดยการรับบุคลากรเพิ่มจะทำให้ภาระงาน (Work Load) ลดลงเหลือ ๕.๓๘ วันต่อสัปดาห์ จากภาระงาน (Work Load) ที่พนักงานต้องทำงานตราครุฑเฉลี่ย ๖.๑๗ วันต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลาตลอดทั้งปี องค์กรไม่สามารถจัดให้พนักงานมีวันหยุดประจำสัปดาห์ วันหยุดพักผ่อนประจำปีได้เพียงพอ ทำให้พนักงานด้านปฏิบัติการต้องทำงานในวันหยุด และทำงานล่วงเวลาเพื่อให้การดำเนินงานของการรถไฟแห่งประเทศไทย สามารถปฏิบัติไปได้โดยปกติ จึงทำให้พนักงานไม่ได้พักผ่อนอย่างเพียงพอสะสมเป็นเวลานาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ถดถอยเป็นอุปสรรคในการรักษามาตรฐานด้านความปลอดภัยในการเดินรถ ทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อสุขภาพของพนักงานที่มีความเสี่ยงให้เกิดอุบัติเหตุในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ และเกิดภาวะโรคแทรกซ้อนจากการทำงาน เช่น การเกิดโรคความดันโลหิตสูงจากภาวะความเครียด เป็นต้น ซึ่งจะทำให้องค์กรต้องมีรายจ่ายค่าดูแลสุขภาพของพนักงานในระยะยาว

มติที่ ๒ ด้านประสิทธิภาพ มีจำนวนบุคลากรของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยพนักงานจำนวน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้างจำนวน ๒,๕๘๑ อัตรา ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๗๐ เพียงพอเหมาะสมกับปริมาณงานในปัจจุบันและอนาคตของการรถไฟแห่งประเทศไทย ย่อมส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจหลักด้านการขนส่ง เพราะเมื่อมีการรับบุคลากรในอัตราส่วนที่สอดคล้องและมีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของภารกิจใหม่ จะทำให้องค์กรสามารถวางแผนและควบคุมกลยุทธ์ในการเพิ่มปริมาณงาน (Quantity) ในการให้บริการและสามารถควบคุมให้งานออกมามีคุณภาพ (Quality) ได้เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น การเปิดเดินขบวนรถเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน ๒๗๖ ขบวน เป็น ๖๑๗ ขบวนภายในปี ๒๕๖๘ ตั้งเป้าหมายเพิ่มผู้โดยสารเป็น ๕๐ ล้านคนในปี ๒๕๖๔ และควบคุมการเดินรถให้ตรงเวลาร้อยละ ๙๐ ในปี ๒๕๖๔ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร ภายใต้สัดส่วนรายรับที่สูงกว่ารายจ่าย (ต้นทุน) ในการดำเนินการในปี ๒๕๖๗ ซึ่งมีผลประกอบการเบื้องต้น (EBITDA) ด้านการขนส่งเป็นบวกคิดเป็นเงินประมาณ ๗๓๙.๐๖ ล้านบาท

๔. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

การรถไฟแห่งประเทศไทย จะใช้เงินรายได้จากผลประกอบการมาเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

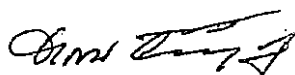
คณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบการกำหนดกรอบอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ และคณะกรรมการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๑ อนุมัติในหลักการตามผลการศึกษากรอบอัตรากำลังของการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๙,๒๔๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๘๑ อัตรา)

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบยกเว้นมาตรการด้านบุคลากรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถรับพนักงานได้ในกรอบอัตรากำลัง ๑๙,๒๕๑ อัตรา (พนักงาน ๑๖,๖๖๐ อัตรา และลูกจ้าง ๒,๕๘๑ อัตรา) โดยให้มีผลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองบริหารทรัพยากรบุคคล

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๑๓๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๑๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ workforceplanning.mot@gmail.com